

Tlač a informácie

Všeobecný súd Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č.° 16/21
v Luxemburgu 17. februára 2021

Rozsudok vo veci T-238/20
Ryanair DAC/Komisia

Schéma záruk za úvery zavedená Švédskom na podporu leteckých spoločností, ktoré sú držiteľmi švédskej prevádzkovej licencie, v rámci pandémie Covid-19 a určená na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve tohto členského štátu je v súlade s právom Únie

Predmetná schéma sa považuje za prijatú v záujme Únie

V apríli 2020 Švédsko oznámilo Európskej komisii opatrenie pomoci vo forme schémy záruk za úvery, určenej na podporu leteckých spoločností, ktoré sú držiteľmi švédskej prevádzkovej licencie¹, v rámci pandémie Covid-19 (ďalej len „schéma záruk za úvery“). Táto schéma sa konkrétnejšie týka leteckých spoločností, ktoré k 1. januáru 2020 boli držiteľmi licencie na vykonávanie obchodných činností v oblasti letectva, s výnimkou leteckých spoločností prevádzkujúcich nepravidelné lety. Maximálna výška úverov zabezpečených na základe tejto schémy je 5 miliárd švédskych korún (SEK) a záruka bude poskytnutá do 31. decembra 2020 na najdlhšiu dobu šesť rokov.

Keďže Komisia sa domnievala, že oznámená schéma pomoci predstavovala štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, posúdila ju z hľadiska svojho oznámenia z 19. marca 2020 s názvom „Dočasný rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19“². Rozhodnutím z 11. apríla 2020³ Komisia vyhlásila oznámenú schému za zlučiteľnú s vnútorným trhom v súlade s článkom 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ. Podľa tohto ustanovenia pomoc určená na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu možno považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom.

Letecká spoločnosť Ryanair podala žalobu o zrušenie tohto rozhodnutia, ktorá však bola zamietnutá desiatou rozšírenou komorou Všeobecného súdu Európskej únie. V tomto kontexte Všeobecný súd po prvýkrát skúmal zákonnosť schémy štátnej pomoci prijatej s cieľom reagovať na dôsledky pandémie Covid-19 vzhľadom na článok 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ.⁴ Všeobecný súd okrem toho spresňuje vzájomné fungovanie pravidiel týkajúcich sa štátnej pomoci a na jednej strane zásady zákazu diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti zakotvenú v článku 18 ods. 1 ZFEÚ, ako aj na druhej strane zásady slobodného poskytovania služieb.

Posúdenie Všeobecným súdom

Všeobecný súd prišlo najprv k preskúmaniu rozhodnutia Komisie vzhľadom na článok 18 ods. 1 ZFEÚ, ktorý zakazuje akúkoľvek diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti v oblasti pôsobnosti Zmlúv bez toho, aby boli dotknuté ich osobitné ustanovenia. Keďže podľa

¹ Licencia vydaná podľa článku 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 293, 2008, s. 3).

² Ú. v. EÚ, C 91 I, 2020, s. 1, zmenené oznámením Komisie Zmena dočasného rámca pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19 (Ú. v. EÚ C 112 I, 2020, s. 1).

³ Rozhodnutie Komisie C(2020) 2366 final z 11. apríla 2020 o štátnej pomoci SA.56812 (2020/N) – Švédsko – COVID-19: schéma záruk za úvery v prospech leteckých spoločností.

⁴ Vo svojom rozsudku zo 17. februára 2021, Ryanair/Komisia (T-259/20), Všeobecný súd pristúpil k skúmaniu zákonnosti schémy štátnej pomoci prijatej vo Francúzsku s cieľom reagovať na dôsledky pandémie Covid-19 na francúzsky trh leteckej dopravy vzhľadom na článok 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ.

Všeobecného súdu článok 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ figuruje medzi týmito osobitnými ustanoveniami, skúmal, či schému záruk za úvery možno vyhlásiť za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe tohto ustanovenia.

V tejto súvislosti Všeobecný súd potvrdzuje na jednej strane, že cieľ schémy záruk za úvery spĺňa podmienky stanovené v článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, keďže jeho cieľom je **skutočne napraviť vážnu poruchu fungovania švédskeho hospodárstva spôsobenú pandémiou COVID-19, konkrétnejšie významné negatívne účinky tejto pandémie na odvetvie letectva vo Švédsku**, a teda na leteckú obsluhu územia tohto členského štátu.

Na druhej strane Všeobecný súd konštatuje, že obmedzenie schémy záruk za úvery na letecké spoločnosti, ktoré sú držiteľmi švédskej licencie, **je vhodné na dosiahnutie cieľa spočívajúceho v náprave vážnej poruchy fungovania v hospodárstve Švédska**. V tejto súvislosti Všeobecný súd zdôrazňuje, že podľa nariadenia č. 1008/2008 sa držba švédskej licencie v skutočnosti odráža prítomnosťou hlavného miesta podnikania leteckých spoločností na švédskom území a tým, že podliehajú finančnému dohľadu a kontrole dobrej povesti švédskych orgánov. Podľa Všeobecného súdu ustanovenia uvedeného nariadenia stanovujú medzi leteckými spoločnosťami, ktoré sú držiteľmi švédskej licencie, a švédskymi orgánmi vzájomné povinnosti, a teda osobitný a stabilný vzťah medzi nimi, ktorý vhodným spôsobom zodpovedá podmienkam stanoveným v článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ.

Pokiaľ ide o primeranosť schémy záruk za úvery, Všeobecný súd okrem iného zdôrazňuje, že letecké spoločnosti oprávnené na schému pomoci majoritne prispievajú k pravidelnému obsluhovaniu Švédska prepravou nákladu, ako aj cestujúcich, čo zodpovedá cieľu zabezpečiť prepojenie Švédska. Rozšírenie uvedenej schémy pomoci na spoločnosti, ktoré nie sú usadené vo Švédsku, by naopak neumožnilo dosiahnuť tento cieľ.

S prihliadnutím na rôznorodosť predmetných situácií Všeobecný súd navyše potvrdzuje, že Komisia sa nedopustila nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že **predmetná schéma pomoci nepresahovala rámec toho, čo bolo nevyhnutné na dosiahnutie cieľa** sledovaného švédskymi orgánmi, ktorý sa stal kľúčovým, keďže na konci marca 2020 tento štát konštatoval približne 93 % pokles leteckej dopravy cestujúcich na troch hlavných švédskych letiskách.

Vzhľadom na tieto konštatovania Všeobecný súd potvrdzuje, že cieľ schémy záruk za úvery spĺňa požiadavky výnimky stanovenej článkom 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ a že podmienky poskytnutia tejto pomoci nejdú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa. Uvedená schéma tak tiež nepredstavuje diskrimináciu zakázanú článkom 18 prvým odsekom ZFEÚ.

Po druhé Všeobecný súd skúmal rozhodnutie Komisie z hľadiska slobody poskytovania služieb uvedenej v článku 56 ZFEÚ. V tejto súvislosti Všeobecný súd pripomína, že táto základná sloboda sa ako taká neuplatňuje v oblasti dopravy, ktorá podlieha osobitnému právnomu režimu, do ktorého patrí citované nariadenie stanovujúce spoločné pravidlá prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve. Cieľom tohto nariadenia je práve vymedziť podmienky uplatnenia zásady slobodného poskytovania služieb v odvetví leteckej dopravy. Ryanair však neuvádzal žiadne porušenie uvedeného nariadenia.

Po tretie Všeobecný súd zamietol žalobný dôvod, podľa ktorého Komisia porušila svoju povinnosť vyvážiť priaznivé účinky pomoci s jej negatívnymi účinkami na podmienky obchodu a na zachovanie neskreslenej hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti Všeobecný súd poznamenáva, že také vyváženie článok 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ nevyžaduje, **keďže opatrenia pomoci prijaté na nápravu vážnej poruchy fungovania hospodárstva členského štátu, ako je predmetná schéma záruk za úvery, sa považujú za prijaté v záujme Únie, ak sú potrebné, vhodné a primerané**.

Všeobecný súd nakoniec zamietol ako nedôvodný žalobný dôvod založený na údajnom porušení povinnosti odôvodnenia a konštatoval, že nie je potrebné skúmať dôvodnosť žalobného dôvodu založeného na porušení procesných práv odvodených z článku 108 ods. 2 ZFEÚ.

UPOZORNENIE: Odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu obmedzujúce sa len na právne otázky možno podať na Súdny dvor v lehote dvoch mesiacov a desiatich dní od jeho doručenia.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Všeobecný súd.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106